

Professionalisering en portfolio

Inhoud

- Uitgangspunten professionaliseringslijn
- Gevolgen voor het portfolio
- Uitleg professionaliseringslijn en portfolio
- Opdrachten

Associate degree studenten

1. Afwijkend portfolio ten opzichte van de reguliere lijn
2. Zie de opleidingsspecifieke informatie op e-connect

Uitgangspunten professionaliseringslijn

- Uitgangspunten:
 - Studenten leggen een relatie met hun **beroepsgerichte** ontwikkeling.
 - Studenten maken een koppeling met hun **persoonlijke** professionele ontwikkeling.

Doel en opzet professionaliseringslijn

Doel van de Professionaliseringslijn:

- In de hele opleiding aandacht voor het leren op de werkplek en de professionele ontwikkeling van de student.

Opzet van de Professionaliseringslijn:

- Professionele ontwikkeling in relatie tot het beroep.
- Persoonlijke professionele ontwikkeling.

Praktijkleren concretiseren

- Open mijn e-connect en zoek in de lijst met modules de module 'Propedeuse/fase 2/3/4 Portfolio Bachelor [opleidingsnaam]'
[voorbeeld](#)
- Scroll naar beneden op de homepage van deze module naar het onderdeel Exameninformatie
- Lees de download 'Beoordelingscriteria portfolio HBO [opleidingsnaam]'
- Bedenk hoe je dit gaat aanpakken

Leerresultaten

- Aan het einde van jouw opleiding moet je gekwalificeerd zijn om je beroep te kunnen uitoefenen. Het gaat over kennen, kunnen en doen
- Dit laat je zien door je kennis, dat wat je weet
- Je vaardigheden; dat wat je kunt
- Je gedrag, dat wat je doet

Vanaf fase 2 ga je aantonen die je de leerresultaten hebt laten zien door er bewijsstukken voor te leveren

Let op: een aantal leerresultaten worden in de afstudeeropdracht afgetoetst en niet in het portfolio.

Waar bestaan Leerresultaten uit?

- Een herkenbare naamgeving met een korte uitleg;
- De beheersingsindicatoren die de vaardigheden en het gedrag beschrijven die u aan het eind van een fase dient te beheersen en/of te laten zien.
- De leerresultaten zijn per fase ingedeeld
- Door gedurende de opleiding aan de beheersingsindicatoren te werken behaal je het leerresultaat

Wat zijn bewijsstukken?

- Bewijsstukken kunnen bijvoorbeeld de vorm hebben van een analyse, een stappenplan, een adviesplan, een commercieel plan enzovoort. Een mail of een brief kan worden gebruikt als ondersteunend bewijs, naast het bewijs dat al is ingeleverd.
- Let op: deze bewijsstukken zijn niet gelijk aan de lesopdrachten, eindopdrachten, moduleopdrachten of beoordelingen daarvan!

Alfabetische hulplijst soorten bewijslast* eindkwalificaties

a	Actieplan, actielijst, analyserapport, auditverslag, auditrapportage, adviesrapport, afdelingsplan, artikel voor bv. vakblad (zelf geschreven),
b	Belbin rollentest, beoordeling-gesprekverslag, begroting, behandelplan, budget, beleidsplan, beleidsnota, brochure, boek (eigen, gepubliceerd)
c	Checklist, controlelijst, conclusie, calculatie, concept, congresverslag, certificaat, communicatieplan, complimenten van derden,
d	Data-analyse, diploma, deelname bewijs cursus-training, deelnemerslijst en toelichting, Destep analyse,
e	E-mail (ondersteunend bewijs), Excel-overzicht van activiteiten/project etc., e-Book, eventplan,
f	Feedback (360 gr), functioneringsverslag, financieel overzicht, foutenanalyse, film, foto, flow chart,
g	Getuigschrift,
h	Hand-out ppt,
i	Investeringsbegroting, investering afweging, investeringsadvies, implementatieplan, interview,
j	Jaarrekening, jaarverslag, jaarrapportage,
k	Kwartaalrapportage, Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's),
l	LinkedIn aanbeveling (ondersteunend), lean-proces,
m	Matrix, Missie-visie statement, management informatie (inclusief analyse), marketingplan, marketing-communicatieplan,
n	Notitie, Notulen vergadering,
o	Onderzoeksverslag, Organogram + toelichting, overzicht, OR-verslag,
p/q	Presentatie, projectplan, projectevaluatie, projectverslag, procesbeschrijving, petitie, prestatie-indicatoren, project-initiatie document, Prezy,
r	Reflectieverslag, rapportage, referentie,
s	Stappenplan, SWOT-analyse en toelichting, screenshot CRM en toelichting, schema, social-media sentiment (aantoonbaar), social mediaplan,
t	Toelichting, telefoonnotitie,
u	Uittreksel,
v	Verslag, vak-overleg, vakblad-review, video, veranderplan, vragenlijst,
w	Werknemersvertegenwoordiging,
ij	
z	Zelfreflectie, zeven S model,

*Bewijsstukken moeten voldoen aan de VRAAK criteria en laten zien wat jouw rol is in je werk.

Ze dekken één of meerdere gedragsindicatoren af die genoemd staan in het document

(Opleidingsinformatie bachelor - jouw opleiding) en e-Connect

Bewijs

- Aantal is verschillend per opleiding
- In fase 4 lever je per leerresultaat minimaal 3 'bewijsstukken' aan waarmee je het bezit van het leerresultaat op eindniveau aantoont
- Minimaal 3 betekent in dit geval: mits de bewijsstukken daarmee in voldoende mate het leerresultaat afdekken. Zo niet, meer bewijsstukken leveren
- Bewijsstukken voldoen aan VRAAK

VRAAK

- Variatie = voldoende variatie in de bewijsstukken
- Relevantie = voldoende relevant
- Authenticiteit = bewijsstukken van jezelf
- Actualiteit = voldoende actueel
- Kwantiteit = voldoende aantal en omvang

Hoe 'bewijs' je?

- Niet altijd makkelijk om te bewijzen dat een bewijsstuk van jou is
- Tip: laat je begeleider het stuk tekenen en benoem dat in je onderbouwing
- Of, gebruik ondersteunende bewijsstukken om het initiële bewijsstuk sterker te maken (mails, notulen, foto, etc)

Onderbouwing

- Voor elk bewijsstuk dient aangetoond (verantwoord) te worden **waarom dit bewijsstuk aantoont dat u het betreffende leerresultaat op het gevraagde niveau beheerst.**
- Gebruik de [matrix](#) om inzichtelijk te maken welke bewijsstukken welke leerresultaten en beheersingsindicatoren aantonen

Zoek jouw leerresultaten

- Open de module ‘Propedeuse/fase 2/3/4 Portfolio Bachelor [opleidingsnaam]’ [voorbeeld](#)
- Scroll naar beneden op de homepage van deze module naar het onderdeel Exameninformatie
- Klik de download ‘Opleidingsspecifieke informatie HBO bachelor [opleidingsnaam]’ aan
- Open de pdf en scroll naar bijlage 2
- Lees het eerste leerresultaat t/m de beheersingsindicatoren
- Bedenk wat je kan doen om aan te tonen dat je de beheersingsindicatoren uitvoert

Fase 2 Professionele ontwikkeling in relatie tot het beroep

- Een reflectie op een kritische beroepssituatie aan de hand van Korthagen met twee nieuwe handelingsperspectieven
- Je levert twee bewijsstukken (conform VRAAK) gerelateerd aan minimaal één leerresultaat waarin je de relatie tussen de activiteiten op de werkplek, de bewijsstukken en de beheersingsindicatoren van het geselecteerde leerresultaat beargumenteert
- Je bedenkt 4 te ondernemen activiteiten die in fase 3 bewijsstukken gaan opleveren waarin je de relatie tussen de activiteiten op de werkplek, de bewijsstukken en de beheersingsindicatoren van het geselecteerde leerresultaat beargumenteert

Concreet betekent dit

- Kies een kritische beroepssituatie (voor inspiratie bekijk de kernopgaven), beschrijf zo concreet mogelijk wat je deed in deze situatie en werk dit vervolgens uit via Korthagen
- Kies een nieuw leerresultaat (dus niet dezelfde als in je portfolio)
- Lever minimaal 2 bewijsstukken voor dit leerresultaat
- Beschrijf wat de relatie is tussen de activiteiten die nodig waren om de bewijsstukken te verzamelen, de bewijsstukken zelf en de beheersingsindicatoren van het gekozen leerresultaat
- Je verantwoord als het ware wat je gedaan hebt en waarom je dat zo gedaan hebt

Fase 2 Persoonlijke professionele ontwikkeling in relatie tot het beroep

- Opdracht 'Terugkijken op 360gr feedback'
- Twee ontwikkeldoelstellingen voor fase 3 (conform SMART), plus bijbehorende acties
- Een beschrijving van drie professionele situaties, waaruit blijkt dat je actief aan je ontwikkeldoelstellingen van fase 1 werkt (conform STARR).
- Een uitwerking van de opdracht 'Kernkwaliteiten Ofman'

STARR

- S = gaat over de situatie, wat is er gebeurd? Beschrijf de situatie zo concreet mogelijk
- T = wat was jouw taak/verantwoordelijkheid als beroepsbeoefenaar in deze situatie?
- A = wat heb je gedaan, wat was je actie in de situatie
- R = wat was het resultaat van deze actie?
- R = hoe kijk je er op terug? Ben je tevreden over dit resultaat? Wat kan je in een vergelijkbare situatie in de toekomst beter doen?

Hoe maak je SMART doelen?

S = Specifiek > waar hebben we het precies over?

M = Meetbaar > hoe toon je aan?

A = Acceptabel > leidt het tot resultaat?

R = Realistisch > als A, maar ook; is er uitdaging?

T = Tijdgebonden > noem een datum

Specifiek

- Waar hebben we het precies over?
- Wat willen we gaan doen?
- Stel de hoe- en w-vragen (wie, wat, wanneer, waar, waarover, waarvoor, waarom)
- Voorbeeld: De klantentevredenheid is gestegen.

Kwaliteit meetbaar maken

- Klantentevredenheidsonderzoeken
- Klachten
- Foutenregistraties
- Medewerkerstevredenheidsonderzoeken
- Functionerings- en POPgesprekken
- Ziekteverzuimpercentages en ziektemeldingen
- Verlooppercentage
- Openstaande vacatures
- Werkdruk/werklast

Meetbaar

- Liefst in getallen
- Maar ook normen, kwaliteitseisen, procedures
- Voorbeeld: De klanttevredenheid is gestegen van 5 naar 7 volgens het jaarlijkse klanttevredenheidsonderzoek

Acceptabel

- Is het haalbaar?
- Is er draagvlak?
- Leidt het tot resultaat?
- Voorbeeld: De klanttevredenheid is gestegen van 5 naar 7 volgens het jaarlijkse klanttevredenheidsonderzoek

Realistisch

- Is het doel niet te moeilijk of te makkelijk?
- Zijn de acties in redelijke balans met het resultaat?
- Voorbeeld: De klanttevredenheid is gestegen van 5 naar 7 volgens het jaarlijkse klanttevredenheidsonderzoek

Tijd

- Noem minstens één datum
- Vaak 2 data om verschil in resultaat aan te geven.
- Voorbeeld: Op 1 maart 2021 is de klanttevredenheid gestegen volgens het jaarlijkse klanttevredenheidsonderzoek naar 7 ten opzichte van 5 op 1 september 2020

SMART tips

- Schrijf **alleen** de S+M+T uit
- Bespreek, denk na over de A+R, maar schrijf ze **niet** uit
- Gebruik de W-vragen

SMART valkuilen

- Doelen zijn niet specifiek genoeg
- Doelen zijn niet meetbaar
- Data ontbreken
- Doelen waar de oplossing al in staat
- Doelen die met acties verward worden.

Voorbeeld

- Op 1 maart 2021 heeft minimaal 50% van de medewerkers mijn functioneren als leidinggevende met minimaal een 6 beoordeeld. Dit is een verbetering van 1 punt ten opzichte van 1 september 2020.

Activiteiten om dit doel te behalen

- In september is een nulmeting uitgevoerd
- Ik voer in de periode september en oktober met elke medewerker een gesprek.
- In dit gesprek worden verbeterpunten voor mij als lg benoemd.
- Ik ga aan de slag met de verbeterpunten
- De meting wordt in maart herhaald

Reflectie op de Kritische beroepssituatie

- Kritische beroepssituaties zijn problemen, dilemma's of kansen waar een beroepsbeoefenaar regelmatig mee in aanraking komt, die kenmerkend zijn voor het beroep en waarbij van de beroepsbeoefenaar een aanpak en een oplossing wordt verwacht
- Op deze beroepssituaties dien je te reflecteren (minimaal 1 max 2 A4)
- Voor inspiratie zie de kernopgaven in de opleidingsspecifieke informatie

Zoek jouw kernopgaven

- Open de module ‘Propedeuse/fase 2/3/4 Portfolio Bachelor [opleidingsnaam]’ [voorbeeld](#)
- Scroll naar beneden op de homepage van deze module naar het onderdeel Exameninformatie
- Klik de download ‘Opleidingsspecifieke informatie HBO bachelor [opleidingsnaam]’ aan
- Open de pdf en scroll naar bijlage 1
- Lees de eerste kernopgave

Reflecteren volgens Korthagen

Fase 1 (Handelen) (= fase 5 van de vorige keer)

Dit onderdeel uit het reflectiemodel van Korthagen werkt u uit volgens de STAR-methodiek

- Wat was de concrete situatie?
- Wat was mijn taak binnen deze situatie?
- Welke concrete acties heb ik in deze situatie ondernomen?
- Wat was het resultaat van deze acties?

Fase 2 (Terugblikken)

- Wat wilde ik?
- Wat voelde ik?
- Wat dacht ik?
- Wat deed ik?

Fase 3 (Bewustwording van essentiële aspecten)

- Wat betekent dat nu voor mij?
- Wat is de kern van het probleem (of de positieve ontdekking)?
- Wat is daarbij de invloed van de context/organisatie als geheel?

Fase 4 (Alternatieven)

- Welke alternatieven zie ik? (oplossingen of manieren om gebruik te maken van mijn ontdekking)
- Welke voor- en nadelen hebben die?

Fase 5 (Uitproberen)

- Wat neem ik me nu voor, voor de volgende keer?

Valkuilen Reflectie op de kritische beroepssituatie

- Niet beschreven vanuit een concrete situatie
- Stappen uit het Korthagen model worden niet of onvoldoende gevolgd
- Het wordt gezien als een invuloefening van de vragen. Maak er een lopend verhaal van
- De antwoorden op de subvragen zijn niet voldoende herleidbaar
- Het is te weinig reflectie vanuit jezelf en teveel bekeken met de 'organisatiebril' op
- Zorg dat er véél het woord 'ik' in voorkomt

Aan de slag

- Kies een beroepssituatie die je wilt gaan uitwerken
- Doorloop de stappen uit het Korthagen model
- Beschrijf minimaal twee handelingsperspectieven (= alternatieve aanpak voor dezelfde situatie) op basis van de reflectie

Wat lever je in (fase 2) (1)

1. Een reflectie op een kritische beroepssituatie volgens Korthagen
2. Minimaal twee handelingsperspectieven op basis van de reflectie
3. Twee bewijsstukken voor tenminste één leerresultaat
4. Vier beschrijvingen van te ondernemen activiteiten op de werkplek die als input dienen voor het verzamelen van bewijsstukken in fase 3
5. De verantwoording over het voorgaande
6. Uitwerking van de opdracht 'Terugkijken op 360gr feedback'

Wat lever je in (fase 2) (2)

7. Twee ontwikkeldoelstellingen voor fase 3
8. Per doelstelling minimaal één te ondernemen activiteit
9. Beschrijving van 3 professionele situaties waaruit blijkt dat je gewerkt hebt aan je doelstellingen
10. De opdracht 'Kernkwaliteiten Ofman'
11. Feedbackformulier van de werkbegeleider
12. Contactmomentenformulier van de portfoliobegeleider
13. Indien van toepassing een literatuurlijst
14. Indien van toepassing communicatie over vrijstellingen

Zie voor meer informatie de exameninformatie in de portfoliomodule en ook de downloads in die module

Beoordeling van het portfolio

- Per fase wordt het portfolio beoordeeld
- Zie beoordelingscriteria bij de downloads
- Voldoende of onvoldoende
- Bij onvoldoende aanpassen nav feedback en in het geheel weer inleveren

Begeleiding

- Portfoliobegeleider
- Praktijkbegeleider
- Studentencoördinator
- Professionaliseringsbijeenkomsten
- Coach (optioneel)

Voor meer informatie zie de les 'Begeleiding'

Portfoliobegeleider

- Constante contactfactor NCOI gedurende je opleiding
- Vraag-gestuurde begeleiding, in ieder geval 2 contactmomenten
- Flexibel inspelen op behoefte, meedenken in het oplossen bij problemen
- Meedenken, evalueren, oplossingen bedenken
- Kennis van portfolio
- Telefonisch contact in fase 1, (online) (online) werkplekbezoek in fase 2, telefonisch contacten in fase 3 en 4
- Laat het contactmomentenformulier invullen. Vraag daar zelf om!

Kijk voor meer informatie bij de les 'Begeleiding'

Praktijkbegeleider

- Leidinggevende of...
- Senior medewerker binnen bedrijf
- “Coach on the job” (faciliteren, inhoudsdeskundig)
- Wat mag je van hem/haar verwachten?
- Laat het feedbackformulier invullen

Studentencoördinator

- Voor opleidingsspecifieke vragen
- Voor organisatorische vragen, planning van modules etc

Professionaliseringsbijeenkomsten

- 2 stuks opeenvolgend per fase
- Neem vragen en je materiaal (laptop) mee

Tips

- Maak een planning en houd je er aan!
- Werk in Word met de APA, zoek voor uitleg op Youtube.
- Moeite met stageplek? <http://www.stageinstituut.nl/>
- Gebruik pdfen.nl om bestanden samen te voegen
<https://www.pdfen.nl/>
- Blijf niet met vragen rondlopen!
- Download deze presentatie hier <http://www.proficiency.nl/studenten>

